

בחינת הורמונים צמחיים בגידול כותנה-2006

בוסק א., צוויג נ., ברוקנטל מ.- מגדלי דרום יהודה.
קילמן י. – שותפות צבר קמה.

חומרים ושיטות :

הנסוי הוצב בחלקה 4 בשותפות צב"ר קמ"ה על כרב חימצה.
החלקה נזרעה ב 21.3.2006 בכותנת פימה מהזן P-008 .
בדיקת פוריות קרקע לפני הזריעה : אשלגן 13 ח"מ, זרחן 20 ח"מ, חנקן אמוני 1.86 ח"מ.

תחילת ההשקיה ב 1.6.06 וסיומה ב 2.9.06 סך הכל 565 מ"ק לדונם .
הרכב מי הקולחין : חנקן כללי 15.8 ח"מ, זרחן כללי 7.12 ח"מ, אשלגן מסיס 27 ח"מ.

הנסוי הוצב בבולקים באקראי ב 6 חזרות.

בנסוי נבחנה השפעה של 2 חומרים :

קונפידור- חומר הדברה שנמצא בכמה עבודות כבעל השפעה על התפתחת הצמח ועל היבול.

נוטריסול- חומר הזנה לויסות ממקורות ביולוגיים שנעשה בו שימוש בגידול כותנה בארץ על ידי מגדל מסחרי שלדבריו שיפר את היבול והאיכות.

טבלה מס' 1 : טפולי הנסוי בהורמונים צמחיים 2006.

טפול	חומר	יחידה	מועד א	כמותלד'	מועד ב	כמותלד'	מועד ג	כמותלד'
א	קונפידור	סמ"קלד'	09/06/2006	18	16/06/2006	15	23/06/2006	15
ב	נוטריסול	סמ"קלד'	09/06/2006	200	16/06/2006	200	23/06/2006	200
ו	בקורת			0		0		0

מועדי הטיפולים והמינונים על פי הספרות או המלצות המשווק .

הנסוי נקטף בקטפת מסחרית זוג שורות לאורך של 18 מטר.
הדוגמאות נופטו במנפטה הניסויית בה גם נקבע אחוז הסיבים.

הדוגמאות המנופטות מוינו ב 2 שלבים:
 א- מיון ידני לקביעת טיב הסיבים לפי 3 פרמטרים : טיב, גוון ורמת הליכלוך.
 כאשר הסקלה היא 0=מעולה, 5=גרוע.
 ב- מיון בליין האוטומטי.
 הנתונים נותחו בתכנת JMP מבית SAS .

תוצאות ודין:

היבול הגולמי ויבול הסיבים י מוצגים בטבלה מס' 2.
 ניתן לראות שבעוד שביבול הגולמי לא נמצאו הבדלי יבול מובהקים הרי שביבול הסיבים הטיפול בנוטריסול הפחית את היבול במובהק בהשוואה לקונפידור (ברמת מובהקות של 7 אחוז) בשעור של כ 9 אחוז. לא נמצאו הפרשי יבול מובהקים בין הטיפול בקונפידור לבקורת.

טבלה מס' 2 : השפעת הטיפולים השונים על יבול הכותנה.

אחוז		יבול סיבים	אחוז	יבול גולמי	סימון טפול	טפול
102.58	א	278	102.8	823	א	קונפידור
93.73	ב	254	94.7	758.3	ב	נוטריסול
100.00	אב	271	100.0	820	ד	בקורת
		P=0.066		P=0.207		סטטיסט

תוצאות המיון הידני מוצגות בטבלה מס' 3.

טבלה מס' 3 : טיב הסיבים במיון ידני .

ליכלוך-ידני	גוון-ידני	טיב ידני	טפול
3.75	2.9	3.9	בקורת
3.13	2.75	3.75	נוטריסול
2.63	2.75	3.75	קונפידור
0.59	0.97	0.59	סטטיסט

לטיפולים השונים לא היתה השפעה מובהקת על הפרמטרים השונים שנבדקו במיין הידני.
נראה שהטיפול בקונפידור נוטה לשפר את רמת הליכלוך שנמדדה בסיבים.

תוצאות המיין בליין מוצגות בטבלה מס' 4.

טבלה מס' 4 : מיין הסיבים ליין .

אחידות	התארכות	אורך	חוזק	עדינות	אחוז סיבים	טפול
84.83	10.85	1.345	36.3	4.15	33.03	בקורת
85.27	10.63	1.35	38.5	4.27	33.51	נוטריסול
84.63	11.23	1.34	38.17	4.23	33.8	קונפידור
0.69	0.67	0.8	0.2	0.42	0.605	סטטיסט

מטבלה מס' 4 עולה שלא נמצאה השפעה מובהקת לטפולי הנסוי על מי מהפרמטרים שנבדקו בליין.
קיימת נטייה, לשיפור בחוזק הסיבים בשני הטיפולים בהשוואה לבקורת.

סכום:

לשני הטיפולים שנבחנו לא היתה השפעה מובהקת על יבול הסיבים בהשוואה לבקורת. הטפול בקונפידור, שיבולו גבוה במעט בהשוואה לבקורת, והטפול בנוטריסול, שיבולו נמוך בהשוואה לבקורת, נבדלים במובהק ביבול הסיבים. בבדיקת איכות הסיבים הן במיין הידני והן במיין הליין לא נמצאו הפרשים באיכות הסיבים בין הטיפולים השונים.

תודות: להנהלת ענף כותנה, למגדלי דרום יהודה ולשותפות צב"ר קמ"ה.